

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Współpracy Międzynarodowej

Notatka informacyjna

**„Rozwój Europejskiego Systemu Statystycznego w świetle
Partnerstwa Wschodniego – kierunki i strategia”**

(Kraków, 18-19 października 2011 r.)

W dniach 18-19 października 2011 r. w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja pn. „Rozwój Europejskiego Systemu Statystycznego w świetle Partnerstwa Wschodniego – kierunki i strategia” będąca jednym z centralnych wydarzeń polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej i zorganizowana przy współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Patronat honorowy nad konferencją objął Wiceprezes Rady Ministrów Pan Waldemar Pawlak oraz Parlament Europejski, w imieniu którego list do uczestników i organizatorów sygnował Przewodniczący PE Pan Jerzy Buzek.

Idea konferencji nawiązywała do jednego z ogólnych priorytetów polskiej prezydencji – „Stosunków ze Wschodem” – natomiast tematyka spotkania odwoływała się do głównego celu Partnerstwa Wschodniego, tj. przyspieszenia politycznego stowarzyszenia i dalszej gospodarczej integracji Unii Europejskiej z jej państwami partnerskimi: Ukrainą, Mołdową, Azerbejdżanem, Armenią, Gruzją i Białorusią. Spotkanie pozwoliło na wymianę poglądów w sprawie celów i założeń przyszłej harmonizacji systemów statystycznych krajów Europy Wschodniej, Azji Centralnej i Południowego Kaukazu, a także w sprawie rozwoju partnerskiej współpracy z Federacją Rosyjską.

Konferencja miała również na celu zaprezentowanie doświadczeń statystyków europejskich w zakresie działań dostosowawczych do zagrożeń, jakie niesie za sobą światowy kryzys gospodarczy, a także wspólnych projektów badawczych i finansowych, programów szkoleniowych, wspólnej metodologii badań, rozwoju współpracy regionalnej i transgranicznej.

Prace nad konferencją rozpoczęły w kwietniu 2010 r. Nadzór nad stroną organizacyjną powierzono Departamentowi Współpracy Międzynarodowej GUS zarządzanemu przez dr. inż. Marka Mroczkowskiego.

Została powołana Rada naukowo-programowa konferencji, w skład której weszli przedstawiciele europejskich centralnych i regionalnych ośrodków statystycznych oraz międzynarodowych instytucji statystycznych i ekonomicznych :

Tematyka poruszana podczas konferencji zamknęła się w czterech sesjach:

1. „Statystyka publiczna jako dynamiczna forma integracji krajów Partnerstwa Wschodniego”;

Prelegenci: Misha Belkindas (Bank Światowy), Irina Zbarskaya (Międzypaństwowy Komitet Statystyczny Wspólnoty Niepodległych Państw), Tengiz Tsekvava (Państwowy Urząd Statystyczny Gruzji).

2. „Rola statystyki publicznej w tworzeniu spójnego systemu informacyjnego w ramach Partnerstwa Wschodniego”;

Prelegenci: Berit Olsson (Szwedzki Urząd Statystyczny), Irina Kostevich (Narodowy Komitet Statystyczny Republiki Białoruś), Józef Oleński (Uniwersytet Warszawski, Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu, Polska), Vasily Simchera (Rosyjska Akademia Nauk Ekonomicznych, Unia Celna Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej, Rosja).

3. „Współpraca w ramach statystyki transgranicznej i euroregionalnej”;

Prelegenci: Marek Cierpień-Wolan (Urząd Statystyczny w Rzeszowie), Gabriel Gamez (Europejska Komisja Gospodarcza ONZ), Rune Rafaelsen (Norweski Sekretariat Barentsa), Stanislav Drápal (Czeski Urząd Statystyczny).

4. „Kierunki transformacji systemów statystycznych krajów Partnerstwa Wschodniego i ich harmonizacja z Europejskim Systemem Statystycznym” .

Ostatnia sesja została przygotowana przez Eurostat, w jej ramach swoje wystąpienia przedstawili: Priit Potisepp – Prezes Urzędu Statystycznego Estonii, Oleksandr Osaulenko – Prezes Państwowego Urzędu Statystycznego Ukrainy, Lucia Spoiala – Dyrektor Generalny Państwowego Urzędu Statystycznego Republiki Mołdowy oraz Pieter Everaers reprezentujący Eurostat.

Opiekę nad stroną merytoryczną konferencji, tj. przygotowaniem agendy, kontaktami z przedstawicielami Rady naukowo-programowej i prelegentami objął Urząd Statystyczny w Rzeszowie, kierowany przez dr. Marka Cierpień-Wolana.

Spotkanie zostało sklasyfikowane jako wydarzenie na wysokim szczeblu. W konferencji udział wzięły Marie Bohata – zastępca Dyrektora Generalnego Eurostatu oraz Lidia Bratanova – Dyrektor Departamentu Statystycznego Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ oraz szereg wybitnych międzynarodowych specjalistów w dziedzinach statystyki, ekonomii i socjologii. W otwarciu uczestniczył Stanisław Kracik – Wojewoda Małopolski oraz prof. Jerzy Osiatyński – doradca Prezydenta RP ds. ekonomicznych, który odczytał list Prezydenta skierowany do organizatorów i uczestników konferencji.

Ważnym punktem konferencji było odczytanie listu Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego Jerzego Buzka, który w swoim przesłaniu podkreślił wagę statystyki publicznej w dobie kryzysu, kiedy rzetelne dane statystyczne są nie do przecenienia w kontekście kształtowania polityk unijnych, przede wszystkim polityki regionalnej, dzięki której powstają nowe przedsiębiorstwa i miejsca pracy, lepsza infrastruktura, oraz poprawia się dobrobyt społeczeństwa.

Ogółem w konferencji uczestniczyło 113 osób reprezentujących większość europejskich urzędów statystycznych, a także urzędy statystyczne Państw kandydujących (Chorwacja, Czarnogóra, Turcja) oraz urzędy statystyczne Państw „Partnerstwa Wschodniego”. W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele Rosji oraz międzynarodowych instytucji zajmujących się m.in. statystyką (EKG ONZ, Barents Secretariat, Bank Światowy, EFTA). Obecni byli także przedstawiciele Kazachstanu i Kirgizji.

Główna debata merytoryczna toczyła się wokół zagadnień dotyczących znaczenia statystyki publicznej w okresie kryzysu ekonomicznego oraz jej roli w obecnych uwarunkowaniach geopolitycznych.

Poruszone zostały m.in. kwestie dotyczące roli statystyki publicznej we współpracy międzynarodowej, procesy integracyjne systemu statystycznego krajów członkowskich WNP oraz wpływ współpracy międzynarodowej na rozwój potencjału statystyk poszczególnych krajów wchodzących w skład „PW”. Dyskutowano także m.in. o znaczeniu jakości w statystyce publicznej w kontekście zasad i aplikacji Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych. Ważnym elementem debaty była również dyskusja dotycząca wyzwań stojących przed wiarygodnością statystyki europejskiej, dla której zagrożenie może stanowić nie w pełni zgodna z oczekiwaniami użytkowników dostępność danych na różnych poziomach agregacji. Sporo uwagi poświęcono zagadnieniu kształcenia kadr statystyki publicznej, a także wyzwaniom stojącym przed statystyką transgraniczną i euroregionalną, w obrębie których Polska odgrywa znaczącą rolę. Kolejnym ważnym elementem dyskusji były doświadczenia poszczególnych krajów PW w zakresie harmonizowania ich systemów statystycznych z Europejskim Systemem Statystycznym, ocenione wysoko przez reprezentantów Komisji Europejskiej.

Konferencja stanowiła ważne wydarzenie w ramach polskiej Prezydencji, a także dla całej społeczności statystyków. Dążymy bowiem do integracji systemów statystyki publicznej państw Europy Wschodniej, Azji Centralnej i Południowego Kaukazu z Europejskim Systemem Statystycznym. Stworzenie warunków dla współpracy w tym zakresie jest bardzo istotne i było jednym z nadrzędnych celów konferencji.

Zainteresowanie uczestników potwierdza celowość organizacji takiego wydarzenia; stawiane pytania były trudne, jednakże zmuszały do refleksji i skłaniały do swego rodzaju bilansu, którego dokonano w następujących obszarach :

- funkcjonowania obecnych systemów statystycznych w krajach Europy Wschodniej;
- oceny dotychczasowych form współpracy realizowanej przez te kraje;
- roli statystyki publicznej dla funkcjonowania społeczności i gospodarki krajów „PW”;
- możliwości wsparcia systemów statystycznych krajów „PW” przez organizacje międzynarodowe, w tym Eurostat.

Konferencja dostarczyła materiału do przemysleń po obu stronach granicy UE. Jest także wiele deklaracji dotyczących pogłębienia i ożywienia współpracy w ramach poszczególnych systemów statystycznych.

Bezpośrednim rezultatem konferencji jest znaczne przybliżenie stanowisk, a także podjęcie szeregu inicjatyw współpracy bilateralnej przy realizacji projektów finansowanych ze środków międzynarodowych.